

A „Változtass a történeten!” című projekt pilot szakaszának értékelése

2021. decemberében lezárult a „Változtass a történeten!” (Change the Story) című, az Erasmus+ által támogatott nemzetközi projektünk pilot szakasza. Jelen írásban a projekt kezdete, vagyis 2019. szeptembere óta történt eseményeket és a pilot szakasz értékelését mutatjuk be.

Az öt ország részvételével zajló projekt során 10-14 éves diákokat oktató pedagógusok számára dolgoztunk ki klímaváltozásról szóló tananyagot, minden ország a saját oktatási rendszerének és a tanárok igényeinek megfelelően. Olyan eszközt szerettünk volna a kezükbe adni, melynek segítségével megismertethetik ezt a szerteágazó témakört a diákokkal, miközben megmutatják nekik, hogy képesek cselekedni és másokat is cselekvésre tudnak ösztönözni.

Magyarországon öt részből áll a tananyag: a klímaváltozással kapcsolatos ismeretek mellett bemutatunk számtalan cselekvési lehetőséget, amelyek segítségével fenntarthatóvá, környezetbaráttá tehetjük életünket; saját településünk múltjának megismerésével képet alkothatunk arról, milyen események vezettek a jelenlegi állapothoz; a jelen történéseinek felfedezésével megtudhatjuk, ki és mit tesz annak érdekében, hogy csökkentjük a klímaváltozás negatív hatásait; átgondoljuk, milyen jövőben szeretnénk élni és igyekszünk megismerni az ehhez vezető lépéseket. Ezután meggyőző történeteket készítünk a digitális storytelling módszerrel, melyben bemutatjuk, hogyan jutottunk idáig és azt, mit tudunk tenni, hogy elkerüljük a megjósolt negatív forgatókönyvet.

A pilot szakaszban két váci iskolával dolgoztunk együtt: Váci Árpád Fejedelem Általános Iskola és a Karolina Katolikus Általános Iskola, Székesegyházi Kórusiskola és AMI. Összesen 175 tanulót vontak be a tananyag kipróbálásába, melynek végén 57 történet készült el, melyek nagy része csapatmunkában állították össze a tanulók. Ezek a történetek megnézhetők a projekt honlapján.

A tanulók és a két pedagógus, Baráth Bernadett és Kárpátiné Kapos Ildikó, kérdőív segítségével értékelték a munkafolyamatot. Ennek eredménye a következő:

Az a két kérdés, hogy „Mennyire élvezted a klímaváltozással kapcsolatos tananyagot?” és „Mennyire segítettek neked a projekt során megszerzett ismeretek abban, hogy cselekedjél és másokat is erre bíztass, így elősegítve a pozitív változásokat?” egyaránt 6 pontot kapott a 10-es skálán. Ez így önmagában nem túl reménykeltő, ugyanakkor, ha megnézzük a többi kérdést, az derül ki belőlük, hogy 51% magabiztosabbnak érzi magát az éghajlati kihívások kezelésében; 59% fontosnak tartja, hogy az iskolán kívüli személyekkel is beszéljen a klímaváltozásról; 57% új tudást és készséget szerzett ahhoz, hogy hatékonyabban tudja kifejezni a véleményét; 53% pedig többet szeretne megtudni a klímaváltozásról a „Változtass a történeten!” projekt hatására. Mindemellett meg kell említeni azt is, hogy 10,17% minden kérdésnél azt jelölte be, hogy nincs véleménye, 20,36%-nál legalább két kérdésnél jelent meg, hogy nincs véleménye, és 13,17%-nál legalább 2 kérdés esetében a nem vagy egyáltalán nem értek egyet volt a válasz.

A Change the Story (Változtass a történeten) projekt által sokkal magabiztosabbnak érzem magam az éghajlati kihívások kezelésében.

teljesen egyetértek 14 fő (8,43%)	egyetértek 71 fő (42,77%)	nincs véleményem 68 fő (40,96%)	nem értek egyet 10 fő (6,02%)	egyáltalán nem értek egyet 3 fő (1,81%)
--------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	--

Fontosnak tartod-e, hogy az éghajlatváltozásról az iskolán kívüli személyekkel is beszéljessél?

teljesen egyetértek 22 fő (13,25%)	egyetértek 76 fő (45,78%)	nincs véleményem 49 fő (29,52%)	nem értek egyet 16 fő (9,64%)	egyáltalán nem értek egyet 3 fő (1,81%)
---------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	--

Változtass a történeten!

A Change the Story (Változtass a történeten) tevékenységei során új tudást és készségeket szereztem ahhoz, hogy hatékonyabban tudjam kifejezni a véleményemet.

teljesen egyetértek 15 fő (9,04%)	egyetértek 80 fő (48,19%)	nincs véleményem 47 fő (28,31%)	nem értek egyet 18 fő (10,84%)	egyáltalán nem értek egyet 6 fő (3,61%)
--------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	--

Szeretnék még többet tanulni a klímaválságról:

teljesen egyetértek 21 fő (12,57%)	egyetértek 68 fő (40,72%)	nincs véleményem 46 fő (27,54%)	nem értek egyet 23 fő (13,77%)	egyáltalán nem értek egyet 9 fő (5,39%)
---------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	--

A diákoknak az a rész tetszett a lejobban, amikor posztert készítették, videót forgattak és szerkesztettek, új dolgokat tanultak a klímaváltozásról, Vác történetéről, valamint amikor interjút készítettek a nagyszülőkkel. Mindezt azért, mert a barátaikkal dolgozhattak együtt, csapatmunkában, ami vicces volt, és sokat nevettek, mindemellett sok-sok ismeretet szereztek.

Olyan kulcsdolgokat tanultak meg a lehetséges **tevékenységekből**, mint például tudatosan vásároljunk, csökkentjük az energia és vízhasználatunkat, a hulladékmennyiséget, használjuk sokkal kevesebbszer az autót, helyette kerékpározunk vagy gyalogolunk; a **tényekről**, mint például a klímaváltozás és hatásai, ökolábnyom, üvegházhatás, a világban található társadalmi igazságtalanság, ózon probléma, nagyszülők múltja. Emellett **digitális kompetenciájuk** is fejlődött: forgatókönyv írás, videóforgatás, kamerakezelés, videószerkesztés, ppt bemutató készítése és animálása.

Arra a kérdésre, hogy „**Mit fogsz másként csinálni mostantól a tanultak alapján?**” szintén változatos válaszok érkeztek. Az **energiával** takarékoskodnak, például nem hagyják a töltőt a konnektorban, lekapcsolják a lámpát; a **vízhasználatot** csökkentik azzal, hogy odafigyelnek a fürdésre, fogmosásra; a **közlekedés** során inkább a tömegközlekedést, rollert, kerékpárt választják az autó helyett; a **hulladék** csökkentése érdekében kerülik a műanyag csomagolást, előnybe részesítik az újrahasználató dolgokat és szelektíven gyűjtik a hulladékot; előtérbe kerül a **tudatos vásárlás**, vagyis hazai és szezonális termékeket vásárolnak, figyelnek arra, hogy környezetbarát legyen az árú (pl. állatkísérelt mentes kozmetikum, használt ruha stb.).

A pilot szakasz pont arra az időszakra esett, amikor a COVID-19 vírus okozta pandémia miatt szigorú lezárások voltak a világon, így a projektben résztvevő országokban is. Nálunk jól látható ez a visszajelzéseknél is, hiszen szinte minden gyerek megemlítette ezt, amikor a „**Kikkel találkoztál a tevékenységek során, akik nem tartoznak az iskolához?**” kérdésre válaszoltak. Általános volt az a válasz, hogy „*a covid helyzet miatt az iskolába külsős szakemberek nem jöhettek be*” vagy „*az online tanítás miatt nem találkozhattam a nagyszüleimmel*”. Ennek ellenére sokan írták azt, hogy szüleik, testvéreik segítettek nekik.

Mint feljebb említettük, a gyerekek több, mint fele új tudást és készséget is szerzett a projekt során. Az **új tudás**anyagnál olyan dolgokat említettek, mint például ökolábnyom, üvegházhatás, ózonlyuk, kőszénképződés, globális fel-melegedés, biomassza, klíma-változás hatásai, erdőirtás, Vác múltja, nagyüzemi állattartás problémái. A **készségeik** többek között a következőkben fejlődtek: jegyzetelés, előadás, csapatmunka, jobban ki tudom magam fejezni, magyar-angol fordítás, hasznos és fontos információk megtalálása az interneten, előadás szöveg írása, jobb kommunikációs képesség.

Ezekből azt a következtetést lehet leszűrni, hogy a projekt elérte céljait, hiszen a gyerekek megtanultak sok tény a klímaváltozásról, digitális eszközöket használtak, csapatban dolgoztak, változatos történeteket hoztak létre különböző digitális platformok segítségével, hallatták a hangjukat és megismertek számos cselekvési lehetőséget, melyet a saját életükre alkalmazva tehetnek a klímaválság elkerülése érdekében, valamint másoknak is be tudják mutatni ennek fontosságát.

Végezetül álljon itt néhány idézet a tanulóktól:

„Kis cselekedetekkel is segíthetek a környezetnek.”

„Könnyebben beszélek másokkal a témáról.”

„Kreatívabb lettem, tapasztalatot szereztem, és jobb lett az anyukámmal a kapcsolatom.”

„Megértem, amikor a klímaváltozásról beszélnek. Tudom a szakszavakat és jobban tudok beszélni a klímaváltozásról.”

„Könnyebben tudok vitatkozni (kulturáltan) ezeknek a plusz infónak köszönhetően.”

„Csapatmunka: együtt csináljuk meg, amit kell, együtt találjuk ki mit akarunk.”

„Nyíltabb vagyok. Szívesen beszélek ezekről a dolgokról.”

„Nekem a videóképzés tetszett a legjobban. Azért, mert nagyon jó volt forgatni, sokat nevetünk a barátaimmal.”

„A történetünk tanácsait, mi is egyre többet használjuk.”

„Amikor megírtam a történetet, mert a saját képzeletemet végre "papírra" vethettem.”

„Hogy kreatívan csinálhattad, nem volt pontosan megadva.”

„Nekem az interjú tetszett, mert nagyon érdekes dolgokat tudhattam meg, amit még nem hallottam mástól, és közben a nagyszüleimmel lehettem”

„Nekem a sztori készítése tetszett a legjobban, mert jó volt csapatban dolgozni és rengeteg hasznos információhoz jutottunk, ötleteltünk azon, hogy min tudunk változtatni a hétköznapi életben a környezetvédelem érdekében.”

„Megtanultam hogyha csinállok valamit, nagyon pontosnak kell lennem. Megtanultam, hogy ebbe/egy ilyen projektbe, rajzolásba sok időt kell befektetnem. Megtanultam, hogy azért sok ember van, aki igyekszik tenni az ügyben.”

„Azért tanultam, hogy csak egy Földünk van.”

„Hogyha több ember figyelne a szelektív hulladékgyűjtésre és hasonlóra, nem úgy gondolkodva, hogy az az 1 db eldobott üveg nem számít, akkor sokkal több pozitív változást érhetnek el.”

„Megtanultam animálni a társaimmal, mennyi család vásárol tudatlanul, mennyit pazarolunk egy nap.”

„Mennyit számít, hogy nem kocsival megyünk valahova.”

„Nem vásárolok feleslegesen, mindig viszek magammal vászonatyrot és környezetbarát termékeket vásárolok.”

„Én már eléggé odafigyeltem eddig is a környezettudatosságra, szóval az egyetlen dolog, amit tudnék mondani az az, hogy kevesebb húst eszek a projekt kezdete óta.”

Vác, 2022. május

Magosfa Alapítvány csapata